

Termin przekazania przez bank środków pieniężnych z zajętego rachunku na rzecz komornika lub też organów egzekucyjnych w administracji

Omawiany artykuł obrazuje zagadnienie związane ze sposobem obliczania terminu do przekazania zajętych środków na rzecz administracyjnych organów egzekucyjnych, jak również wobec komornika sądowego. Bank w momencie otrzymania zawiadomienia o zajęciu zobowiązany był do niezwłocznego przekazania środków pieniężnych znajdujących się na rachunku bankowym dłużnika na rzecz organów egzekucyjnych. Przedmiotowe organy obowiązane były przekazać ściągnięty dług lub jego część w bardzo krótkim czasie wierzycielowi. W konsekwencji tego dochodziło do sytuacji, w których wnoszone przez dłużnika środki zaskarżenia były mało skuteczne. Nowelizacją Kodeksu postępowania cywilnego z 13 kwietnia 2018 r. dodano przepis art. 889[2] (obowiązuje od 9 lipca 2018 r.) wprowadzający obowiązek wstrzymania się przez bank z przekazaniem środków zajętych na rachunku bankowym przez okres siedmiu dni od daty zajęcia. Wedle art. 889[2] k.p.c. bank przekazuje środki pieniężne z zajętego rachunku na rachunek bankowy komornika lub też organów egzekucyjnych w administracji niezwłocznie po upływie siedmiu dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zajęciu, tj. środki są przekazywane ósmego dnia po dacie zajęcia. Jeśli siódmym dniem jest dzień wolny od pracy, następuje to ósmego dnia.

!!Istotną kwestią w tym przedmiocie, na którą powinniśmy zwrócić uwagę, są aspekty związane z powiększeniem kwoty przekazywanej na rzecz komornika lub też organów egzekucyjnych w administracji o odsetki za opóźnienie. Kwota z tytułu realizacji zajęcia powinna zostać przekazana przez bank na rzecz organu egzekucyjnego wraz z odsetkami za opóźnienie za okres siedmiu dni (por. art. 481 § 1 Kodeksu cywilnego).

Przesłanki powstania zbiegu egzekucji do rachunku należy rozpatrywać z uwzględnieniem terminu siedmiu dni, o którym mowa w art. 889[2] k.p.c. Na banku spoczywa obowiązek poinformowania komornika o przeszkodzie do przekazania zajętej kwoty w terminie siedmiu dni od daty otrzymania zawiadomienia o zajęciu (por. art. 889 § 1 pkt 1 k.p.c.). W przypadku gdy na rachunku będzie znajdowała się kwota wystarczająca na realizację zajęcia w całości, bank powinien zablokować środki, a następnie, po upływie siedmiu dni od daty doręczenia zawiadomienia o zajęciu, przekazać je na rzecz organu egzekucyjnego, bez uprzedniego informowania go o przeszkodzie w realizacji zajęcia. Przepis art. 889[2] k.p.c. określa jedynie termin przekazania zajętych środków na rachunek egzekutora, zastępując obowiązek niezwłocznego przekazania zajętych środków obowiązkiem ich przekazania po upływie siedmiu dni. Wystarczy zatem, że w danym miesiącu powstanie nadwyżka ponad kwotę wolną od zajęcia, która podlegałaby przekazaniu na rzecz egzekutora, aby bank był zobowiązany do przekazania jej na rzecz organu egzekucyjnego (choćby w dniu przekazywania środków dłużnik mógł już korzystać z tzw. kwoty wolnej od zajęcia za kolejny miesiąc).

W omawianej problematyce należy pamiętać o środkach wyłączonych od egzekucji. Termin 7-dniowy dotyczy wyłącznie środków, które podlegają zajęciu i przekazaniu na rzecz komornika lub też organów egzekucyjnych w administracji. Środki, którymi dłużnik może dysponować, np. w ramach tzw. kwoty wolnej od zajęcia (art. 54 ust. 1 Prawa bankowego), pozostają do jego wyłącznej dyspozycji i mogą zostać przekazane na rzecz komornika lub też organów egzekucyjnych w administracji (lub na jakikolwiek inny cel) w każdym czasie.

Art. 8892 k.p.c. nakazuje również bankowi niezwłoczne przekazanie środków na rachunek bankowy komornika „w razie egzekucji bieżących alimentów lub rent”. Wobec braku wprowadzenia odpowiedniego rozróżnienia przez ustawodawcę (*lege non distinguente*) kwestii dot. zajęć z tyt. alimentów lub rent, a zajęciem z innego tytułu (np. nieopłacony mandat lub zaległości w płatności składki ZUS) przyjąć należy, że nakaz niezwłocznego przekazania przez bank na rzecz komornika bieżących alimentów lub rent będzie dotyczył zarówno świadczeń, które zostały zasądzone, jak i wynikających z ugody lub innego pozasądowego tytułu wykonawczego (np. aktu notarialnego, w którym dłużnik poddał się egzekucji). W odniesieniu do alimentów będą to mogły być m.in. alimenty płatne przez rodziców na rzecz dzieci, alimenty między rozwiedzionymi małżonkami, alimenty między dalszymi krewnymi itp. Jeżeli chodzi o renty, będą to zarówno renty o charakterze alimentacyjnym zasądzone tytułem odszkodowania, jak i pozostałe rodzaje rent, tj. np. renta z tytułu utraty całkowicie lub częściowo zdolności do pracy zarobkowej albo zwiększenia się potrzeb lub zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość (art. 444 § 2 k.c.), renta umowna (art. 903 k.c.). Może tu chodzić nawet o takie renty jak np. renta z art. 303 k.c., tj. renta wypłacana przez właściciela nieruchomości obciążonej w przypadku zamiany służebności na rentę ze względu na dopuszczanie się rażących uchybień przy wykonywaniu służebności przez służebnika. Alimenty zaległe są przekazywane na zasadach ogólnych, po upływie terminu siedmiu dni, liczonego od daty zajęcia. Jeżeli natomiast chodzi o alimenty i renty bieżące, to powinny być one przekazane niezwłocznie.

Autor: Paweł Tunajek